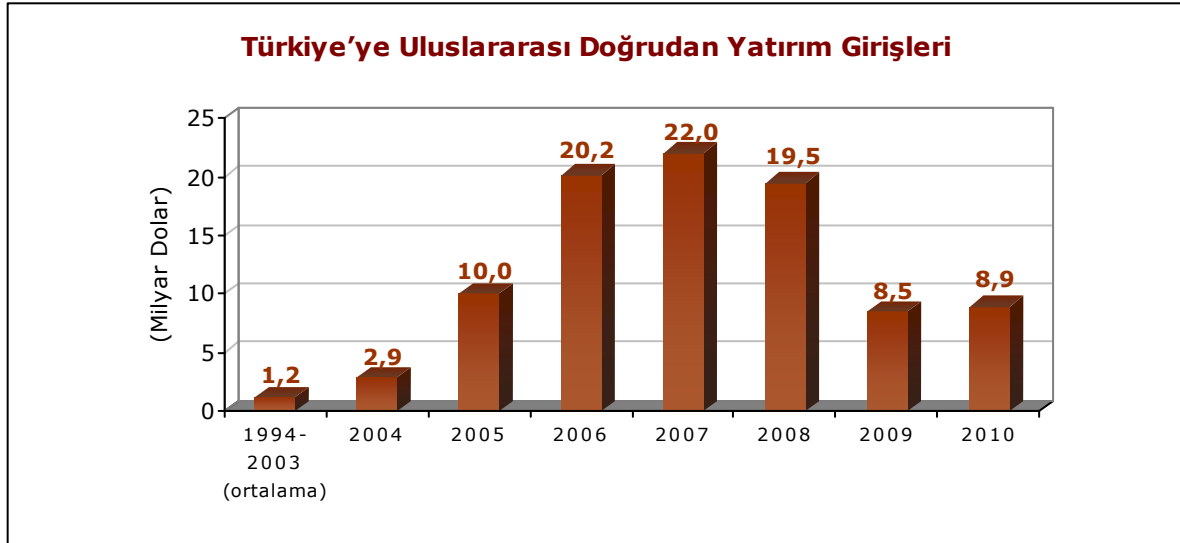

2010 YILINDA TÜRKİYE'YE ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIM GİRİŞLERİ 8,9 MİLYAR DOLAR OLDU

2010 yıl sonu itibari ile uluslararası doğrudan yatırım (UDY) girişleri **8,9 milyar dolar** olmuştur. UDY girişleri 2010 yılında, 2009 yılına göre %6 oranında artış göstermiştir. 2010 yılında aşılamayan 10 milyar dolar seviyesinin, büyük miktarlı işlemler olmaması durumunda, 2011 yılında da aşılması muhtemel görünmemektedir. 2006, 2007 ve 2008 yıllarında ulaşılan 20 milyar dolar seviyesine tekrar dönüş sinyalleri, global krizden toparlanma sürecindeki belirsizliklerin devam ediyor olması nedeniyle henüz alınmamaktadır.

Kaynak: TCMB

(yabancıların gayrimenkul alımları dahil)

Türkiye'deki UDY **stok değeri*** gösterge niteliğindeki geçici verilere göre 2010 sonu itibari ile **181,1 milyar dolar**dır. Türkiye'deki toplam **uluslararası sermayeli şirket** sayısı ise, 2010 sonu itibari ile, **25.490'a** ulaşmıştır.

2010 yılında toplam girişlerin %49'unu sanayi sektörlerine girişler, %50'sini ise hizmet sektörlerine girişler oluşturmuştur. 2010 yılında, **enerji ve finans** sektörleri sırasıyla %33 ve %25 pay ile girişlerden en fazla payı alan alanlar olmuştur.

* Gösterge niteliğindeki aylık yurtiçi doğrudan yatırım stokları yıl sonu verilerinin piyasa fiyatları ve kur değişimleri dikkate alınarak yeniden değerlendirilmesi ve ödemeler dengesi istatistiklerinde yer alan akım verilerin ilave edilmesiyle hesaplanmaktadır.

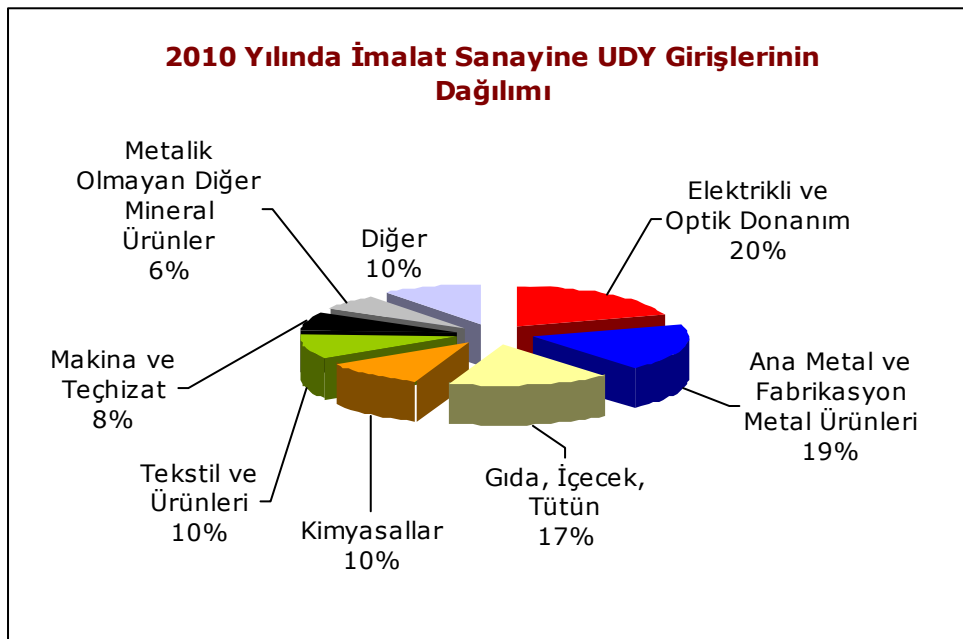
Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Sektörel Dağılımı (2006-2010)						
Sektörler (Milyon Dolar)	2006	2007	2008	2009	2010	2006-2010
Tarım, Ormancılık, Balıkçılık	6	9	41	49	78	183
Sanayi	2.100	5.116	5.174	3.778	3.082	19.250
Madencilik	122	337	151	89	195	894
İmalat	1.866	4.211	3.955	1.565	847	12.444
Elektrik, gaz, su	112	568	1.068	2.124	2.040	5.912
Hizmetler*	15.533	14.012	9.532	2.423	3.100	44.600
Finans	6.957	11.662	6.069	666	1.575	26.929
İnşaat	222	285	336	208	391	1.442
Toptan ve Perakende Ticaret	1.166	165	2.085	389	310	4.115
Gayrimenkul Aracılık Hizmetleri	99	560	641	560	282	2.142
Ulaştırma, Depolama ve Haberleşme	6.696	1.117	170	391	199	8.573
Diğer Hizmetler	393	223	231	209	343	1.399
Toplam Girişler (Sermaye)	17.639	19.137	14.747	6.250	6.260	64.033
Çıktılar	-657	-743	-35	-82	-35	-1.552
Diğer Sermaye (net)**	281	727	1.855	459	180	3.502
Gayrimenkul Alımları (gerçek kişiler)	2.922	2.926	2.937	1.782	2.494	13.061
Net Girişler	20.185	22.047	19.504	8.409	8.899	79.044

Kaynak: TCMB

* Alt sektörler 2010 yılı girişlerine göre sıralanmıştır.

** Diğer sermaye girişleri ana şirket ile yatırım yapılan şirket arasındaki borçlanmadan doğan yatırımları kapsamaktadır.

Sanayi alanındaki UDY girişleri 2007 ve 2008 yıllarındaki 5,1 milyar dolar değerlerinden 2009 yılında 3,8 milyar dolara, 2010 yılında ise 3,1 milyar dolara gerilemiştir. **Elektrikli ve optik donanım** imalatı alanındaki girişler, imalat sanayi genelinde %20 payla birinci sırada yer alırken, **ana metal ve fabrikasyon metal ürünleri** imalatı %19 pay ile takip eden diğer başlıca imalat sanayi alanı olmuştur.

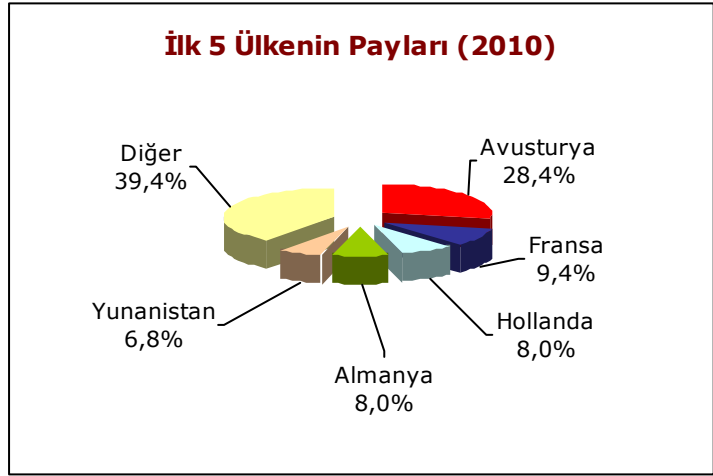

Kaynak: TCMB

2010 yılında Türkiye'ye en fazla UDY girişini sağlayan ülkeler **Avusturya, Fransa, Hollanda, Almanya** ve **Yunanistan** olmuştur.

2010 Yılında UDY Girişlerinde Başlıca Ülkeler ve Payları

İlk 10 Ülke	UDY Girişi (milyon dolar)
1 Avusturya	1.779
2 Fransa	589
3 Hollanda	501
4 Almanya	498
5 Yunanistan	424
6 Japonya	347
7 ABD	318
8 Lüksemburg	269
9 İngiltere	233
10 İspanya	190
Diğer	1.112
Toplam	6.260

Kaynak: TCMB

Bölgeler itibari ile bakıldığında, Türkiye'ye UDY girişlerinin başlıca kaynağı olan Avrupa ülkelerinin son 5 yıldaki UDY girişlerindeki payının %76,8 olduğu görülmektedir. Yine aynı dönemde, Asya ülkelerinin %11,3 ve Kuzey Amerika ülkelerinin %10,6 paya sahip olduğu görülmektedir.

Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Bölgeler İtibari ile Dağılımı (2006-2010)

(Milyon Dolar)	2006	2007	2008	2009	2010	2006- 2010
Avrupa	14.574	12.974	11.367	5.232	5.005	49.152
Pay (%)	82,6	67,8	77,1	83,7	80,0	76,8
Kuzey Amerika	969	4.223	891	312	374	6.769
Pay (%)	5,5	22,1	6,0	5,0	6,0	10,6
Asya/Yakın ve Orta Doğu	1.910	608	2.184	361	437	5.500
Pay (%)	10,8	3,2	14,8	5,8	7,0	8,6
Asya / Diğer	17	797	161	312	435	1.722
Pay (%)	0,1	4,2	1,1	5,0	6,9	2,7
Diğer Bölgeler	169	535	144	33	9	890
Pay (%)	1,0	2,8	1,0	0,5	0,1	1,4
TOPLAM	17.639	19.137	14.747	6.250	6.260	64.033

Kaynak: TCMB

2010 yılı Türkiye'de **birleşme ve satın alma (M&A) işlemleri** açısından, hareketli bir yıl olmuştur. Özellikle enerji alanındaki özelleştirme işlemlerinin yüksek payı ile, 2005 yılındaki 31 milyar dolar seviyesinden sonra ulaşılan ikinci en yüksek rakam olan 29 milyar dolar işlem değerine ulaşılmıştır. Deloitte tarafından hazırlanan *Annual Turkish M&A Review 2010 Raporu*'na göre, M&A işlemlerinde 2010 yılında toplam değeri yaklaşık 29 milyar dolar olan 203 işlem gerçekleşirken, bu işlemlerden 73 tanesinde uluslararası yatırımcılar taraf olmuştur. Toplam işlemler içinde uluslararası olanların payı ise, toplam 10,5 milyar dolar işlem tutarı ile, %36 olmuştur. Bu rakam 2009 yılında %38, 2008 ve

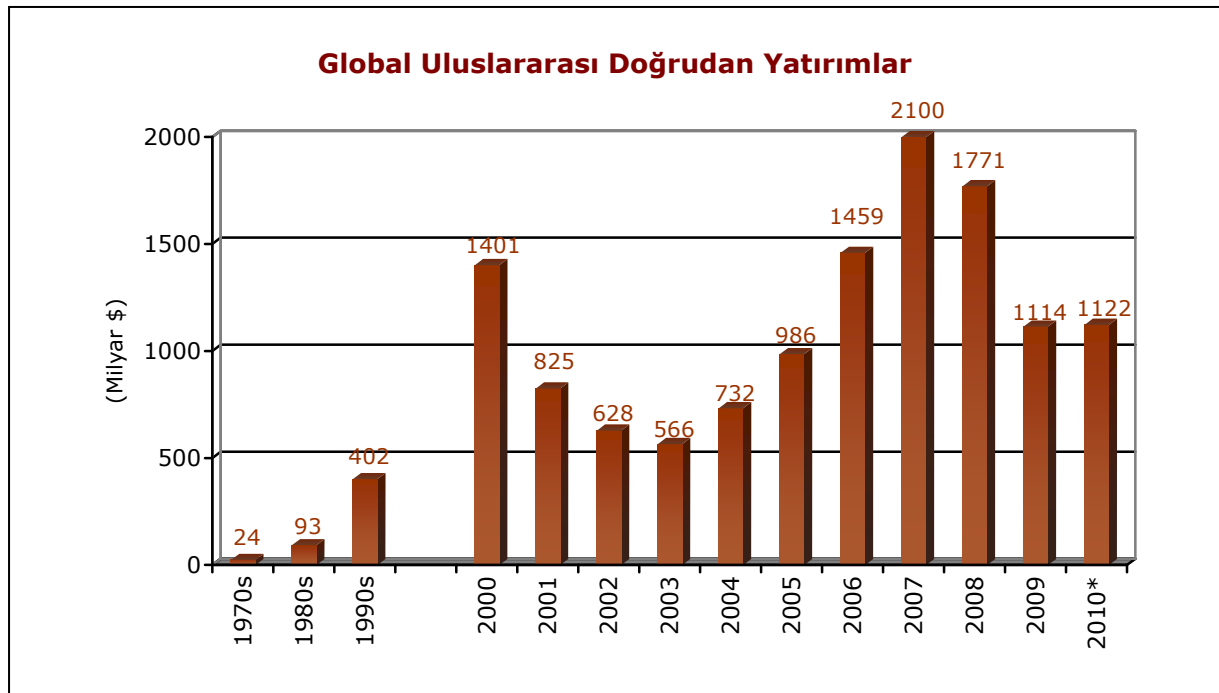
2007 yıllarında ise %75 seviyesinde gerçekleşmişti. Bu orandaki düşüş, kısmen kriz etkisi olarak açıklanabilirse de, yerel yatırımcıların özelleştirme ihalelerine daha fazla ilgi göstermiş olmaları da etkili olmuştur. Özelleştirme işlemleri dışarıda tutulduğunda payın %70'e yükseliyor olması, uluslararası yatırımcı ilgisinde bir artış olduğuna işaret etmektedir.

2010 yılında özelleştirme işlemleri, toplam işlem tutarının yarısını (14,6 milyar dolar) oluşturmuştur. 35 özelleştirme işleminin 33 tanesi enerji alanında gerçekleşmiştir. Yılın en büyük işlemi ise, İspanyol BBVA şirketinin Garanti Bankası'ndaki GE hisselerini 5,8 milyar dolara alması olmuştur. Enerji ve finans sektörü işlemlerinin ağırlığının yanı sıra; gıda-ıçecek, imalat, turizm ve diğer hizmet sektörleri M&A işlemleri açısından hareketli sektörler arasında yer almıştır. Özel hisse fonları gibi finansal yatırımcıların ilgisinin ise sağlık, eğlence, gıda-ıçecek, finans, perakende ve bilişim sektörlerine olduğu gözlenmiştir.

2011 yılının da M&A işlemleri açısından hareketli bir yıl olması beklenmektedir. Galataport, Milli Piyango, elektrik üretim hisseleri, İDO, İGDAŞ, köprü ve otoyollar gündemde olacak özelleştirme ihaleleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Enerji, sağlık, ilaç, perakende, medya, eğitim ve otomotiv yan sanayi ise yoğun M&A işlemleri beklenen sektörler arasındadır.

GLOBAL TRENDLER

UNCTAD'ın ilk geçici verilerine göre, 2010 yılında global uluslararası doğrudan yatırım girişleri, 2009 yılı ile aynı seviyede, 1,1 trilyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Geçici ilk veriler, 2010 yılında ilk defa gelişmekte olan ülkelerin, gelişmiş ülkelere daha fazla UDY çektiğini göstermektedir.

Birleşme-satınalma şeklinde gerçekleşen girişlerde artış görülürken sıfırdan yeni (greenfield) yatırımlar azalmıştır. Yeniden yatırıma dönüşen karlarda artış görülürken; şirket içi krediler ve sermaye yatırımı da azalmıştır.

ABD toparlanırken, Avrupa en fazla düşüş görülen bölge olarak karşımıza çıkmakta; Güney Asya ve Latin Amerika gelişmekte olan bölgeler arasında yine önde yer almaktadır.

2011 için pozitif beklentiler, hızlanması beklenen M&A işlemleri ve pozitif yatırım ortamının varlığından kaynaklanmaktadır. Ancak büyümede fazla artış beklenmemesi, kur dalgalanmaları, ülke borçları ve korumacılık tehlikesi gibi riskleri de unutmamak gerekmekte, sürdürülebilir iyileşme ve istikrar giderek önem kazanmaktadır. Global UDY girişlerinde toparlanma halen kararlı ve sağlam gözükmemektedir.

ULUSLARARASI ENDEKSLERDE TÜRKİYE

ENDEKS	YILLAR İTİBARI İLE TÜRKİYE'NİN SIRALAMALARI									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
Dünya Bankası İş Yapma Kolaylığı Endeksi				84	91	60	63	60	65	↓
UNCTAD Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişi Sıralaması	52	37	22	17	25	20	32	*		↓
AT Kearney Uluslararası Doğrudan Yatırım Güven Endeksi	24	-	13	-	20	-		23		↓
Dünya Ekonomik Forumu Küresel Rekabetçilik Endeksi	65	66	66	58	53	63	61	61		-
Uluslararası Yönetim Geliştirme Enstitüsü Küresel Rekabetçilik Endeksi	48	46	39	43	48	48	47	48		↓
Uluslararası Şeffaflık Örgütü Yolsuzluk Algılama Endeksi	77	77	65	60	64	58	61	56		↑

*2010 yılı sıralaması Temmuz 2011'de açıklanması beklenen UNCTAD WIR 2010 Raporu'nda görülebilecektir.

Kaynaklar

- Merkez Bankası Ödemeler Dengesi İstatistikleri
www.tcmb.gov.tr
- Hazine Müsteşarlığı İstatistikleri
www.hazine.gov.tr
- UNCTAD Global Investment Trends Monitor No.5 (Ocak 2011)
www.unctad.org
- Deloitte Annual Turkish M&A Review 2010
www.deloitte.com
- Uluslararası Endeksler
 - o World Bank Doing Business – www.doingbusiness.org
 - o UNCTAD – www.unctad.org
 - o AT Kearney – www.atkearney.com
 - o World Economic Forum – www.weforum.org
 - o Institution for Management Development – www.imd.ch
 - o Transparency International – www.transperancy.org